

DOCUMENTACIÓ FOTOGRÀFICA D'OCELLS EN MÀ

La documentació fotogràfica d'exemplars capturats per a l'anellament científic és una part molt important del procés de recollida d'informació, tant per a estudiar millor la muda i els criteris de datació i sexat com per una identificació correcta. És especialment d'interès documentar captures d'ocells rars, de plomatges atípics o aberrants o de qualsevol altre aspecte rellevant o dubtós (i que vulguem estudiar posteriorment).

És important que les fotografies que es prenen tinguin un mínim de qualitat i que, com a mínim, **mostrin de manera adequada aquells caràcters que volem reflectir en la imatge**.

Actualment és fàcil tenir sempre càmeres a mà que permeten fer fotos (per exemple als telèfons mòbils), però sempre serà preferible documentar els exemplars d'interès amb la millor càmera de què es disposi. Les fotos es poden fer a l'ombra o amb llum solar directa, però és important **evitar contrallums** i ombres i assegurar que queda mínimament **ben enfocada**. L'ús de flaix quan hi ha poca llum és recomanable, però no s'ha d'abusar del flaix per evitar l'enlluernament. En general, recomanem fer fotos amb un fons **mínimament uniforme** (idealment un fons gris, però qualsevol fons natural serveix mentre sigui força uniforme; cal evitar fer fotos amb el cel de fons pel contrallum que suposa) i amb **zoom suficient com per mostrar tots els caràcters dintre de la imatge**, evitant fotos des de massa lluny que faran perdre detalls.

Els requisits més tècnics de la fotografia variaran en funció de la situació i del tipus d'aparell, però és especialment important controlar el balanç de blancs per garantir que els colors s'ajusten més a la realitat. Els programes automàtics de mòbils i càmeres són sempre una bona opció si no es dominen aquests aspectes.

Adicionalment, cal tenir en compte els següents aspectes per a cada posició o detall que es vol fotografiar:

1. **Vista general:** cal mostrar tot l'ocell, des del cap a la cua i sense amagar les potes. Aquesta posició és la més recomanada i la que millor permet una imatge completa. Els individus concrets o les espècies que siguin molt actives i aletegin molt (com per exemple la cotxa blava *Luscinia svecica*), **no** s'aguantaran en aquesta posició més estona de la mínimament necessària. A sota, vista general d'un mosquiter pàl·lid *Phylloscopus bonelli*.

2. **Imatge de l'ala:** ala estesa, mostrant totes les plomes, que es troben ben ordenades entre elles (sense solapar-se excessivament). Cal prestar atenció a la posició de l'àlula, que a vegades pot quedar amagada. Ala d'un mosquiter pàl·lid *Phylloscopus bonelli*.

3. **Detalls de l'ala:** detalls concrets de grups de plomes d'interès, a partir de la mateixa posició del punt anterior. Detall de les cobertores primàries, l'àlula i les cobertores grans externes en un repicatalons *Emberiza schoeniclus*.

4. **Imatge de la cua:** preferiblement amb la cua oberta completament, tot i que si no hi ha diferències també es pot fotografiar només mitja cua. Cal prestar especial atenció a no aguantar les plomes de la cua directament per evitar que algunes es puguin perdre. Cua d'un repicatalons *Emberiza schoeniclus*.

5. **Fórmula alar i estructura alar:** la fórmula alar és sovint un dels criteris d'identificació principals per les espècies més complicades de diferenciar. Recomanem aguantar l'ocell amb el cap dirigit cap avall i amb les potes aguantades entre el dit índex i anular (180 graus al revés de la posició clàssica d'anellament). A partir d'aquesta posició, cal prendre fotos de l'estructura de les plomes de vol, mostrant la posició relativa de la segona primària, les emarginacions o osques presents, les plomes que formen la punta de l'ala, la longitud de la primària més externa... i tot el que sigui d'interès per a cada cas. La fotografia de la projecció primària, d'esquena, sol ser també d'interès. Fórmula alar i projecció primària d'un mosquiter pàl·lid *Phylloscopus bonelli*.

6. **Altres detalls del cos o del plomatge:** per a aquells casos d'interès, cal fer fotos de detall de les potes, del cap (iris, anell orbital, bec), infracobertores caudals o d'altres característiques. Com en la resta d'imatges, les fotos han de mostrar el detall que es vol documentar suficientment bé. Per exemple, si volem que es vegi el color i la forma de les ungles i un detall del cap en una boscarla de canyar *Acrocephalus scirpaceus*, o si volem una foto de detall de les infracobertores caudals d'un tallarol emmascarat *Sylvia hortensis*, caldrien fotos d'aquest estil.

Citació recomanada: Illa, M. 2023. Documentació fotogràfica d'ocells en mà. Barcelona: Institut Català d'Ornitologia.

Disponible en línia a https://ornitologia.org/ca/quefem/anellament/documents_tecnicos.html (abril 2023).